guntur ex diſpoſitione conſuetudinis. Sed pone duo dñi magni litigantes de quibuſdam caſtris poſuerunt ſe in manibus regis francoꝛum ſub nomine appellatiuo deceſſit rex francoꝝ:ſucceſſoꝛ tulit ſniam:querebatur an eius ſententia valeret? dicebatur ꝙ ſic:qꝛ videbatur eius iuriſditio pꝛorogata:nota.ff.de iudi.l.j.Item ſub nomine appellatiuo ⁊ ſic etiam ſi eſſet arbiter tranſibat ad ſucceſſoꝛes. In ↄtrarium allegabaꝛ quod no. Bar.de vul.ſubſti.l.qui liberis.§.hec verba.⁊ Jo.an.in.c.vno delegatoꝛum de offi.dele. in nouel. Hoſt.dicit ꝙ pꝛeſumitur potius electus vt arbitratoꝛ quez ſequitur. Jo.an.in.c.inotuit:de arbi.in nouel. quod verius credo conſiderata qualitate perſone in quā factū fuit compromiſſuz:qꝛ nō eſt veriſimile ꝙ partes voluerint eū actare ad aliquē oꝛdinem iudiciarū ſed ſolū vt de plano ſola veritate inſpecta faceret quod decet tantā coꝛonam: nec puto ad ſucceſſoꝛem tranſmitti qꝛ in nomine appellatiuo non conſiſtit finalis ratio cōpꝛomiſſi ſed in explorata eius iduſtria fide ac grauitate non aliter ſe cōpꝛomiſſuri in eū niſi pꝛo ſapientia ac luce dignitatis ſue:vt.ff.de offi.pꝛefec.pꝛo.l.j.§.his cunabulis:⁊ ideo videbatur mihi cōmiſſionez moꝛte expiraſſe:ar.ff.de le.ij.l.ſi auguſte. ¶ Sed hic ab extra dubitatur ſi cōpꝛomiſſum eſt in duobus tanquaz in arbitratoꝛes ⁊ diſcoꝛdant:vtrum iudex debeat eligere tertiū? Et pꝛidie de facto reſpōſum fuit per quoſdā ſapientes ꝙ non:qꝛ arbitratoꝛes rediguntur ad inſtar pꝛoſonetarū:vt.ff.de arbi.l.ſi de meis.§.recepiſſe.Et certuz eſt ꝙ in pꝛoſonetis nō eſt tractandum de electione tertij:⁊ credo eos pꝛudenter dixiſſe[a] ⁊ ſicut pꝛoſonete teneꝛ alloqui partes ⁊ habere tractatum in eis:ſic in arbitratoꝛibus dicendum videꝛ:vnde licet pꝛopꝛie non citent tamen extra iudiciuz ſe debent cuz partibus infoꝛmare:⁊ dicit Inno.ꝙ non ſolū in iudicio:ſed etiam extra iudiciū debet citari is cuius intereſt:vt refert Jo.an.ex. de ap.c.ex ratione in nouella:⁊ de h no. Bar. poſt Pe.ff. de ver.obli.l.ſi quis arbitratu[b].Et qꝛ quidā arbitratoꝛ laudauit ex arrupto parte nō acquiſita nec audita in contradictoꝛio iudicio:ideo fuit pꝛonunciatū laudū eſſe nullum:facit.ff.d edil.edic.l.ꝙ ſi nolit.§.ſi qd ita: Immo dicit Bar. ꝙ ibi eſt caſus. Alij dicunt ꝙ non eſt neceſſaria citatio nec aliquis oꝛdo iuxta no.per Inno.extra de iureiur.in.c.quintauallis. ¶ Utrum autem cōmiſſarij poſſint ſe inuicem requirere? vide quod no.bar.ff.ad trebe.l.heredes mei.§.fi. ¶ EXAMEN DECLINARE.ſ.ratiōe ſuſpitionis:ſed bene poteſt declinare ratione nō iuriſditionis ſiue iudicis incōpetētis:ſed nec h dꝫ facere de honeſtate vt no. h ⁊ .j.de pꝛobi.feu.alie.per Federi.c.j.§.pꝛeterea ſi inter duos:⁊ ideo refert ſub qua foꝛma declineꝛ qꝛ foꝛma ſuſpitiōis nō eſt permiſſa:ſed foꝛma non reddēde iuriſditionis in inuitum eſt permiſſa: patet.ſ.in pcedenti reſpōſo. Uel dic ꝙ pꝛorogare poteſt iuriſditionem curie:h intendit. Adde ſimile ꝙ curia decurionum cognoſcit an quis deſit curio.C. de decur.l.quotiēs.li.x.⁊ in auc.de queſto.§.ſi vero foꝛſan. col.vj.⁊ diciꝛ ibi ꝙ non poteſt declinare. Bal.

¶ De controuerſia feudi apud partes terminanda. Rica.

I inter dominum. Caſus Si ↄtentio eſt inter dñm ⁊ vaſallū de feudo pares curtis cognoſcunt. Et aut conſentiunt dñs ⁊ vaſallus in eligendis paribus:tunc hij quos elegerit erūt iudices. Aut diſſentiūt: ⁊ tūc dñs pmo eligit vnū vel plures ex parib⁹ quos voluerit:ſcdo vaſallus eligē poterit ſm numeruz a dño appꝛobatū. Ultimo eſt ſciēdum ꝙ qui fidelitatem dño nō iurauerit nō eſt eligendus ꝑ pari altero diſſentiente.h.d. CONTENTIO. hoc eſt litigioſa dubitatio. PER PARES.i.alios vaſallos. ILLIUS DOMUS.i.domini.ia. DIRIMETUR.ſub hoc ver.totus pꝛoceſſus includitur vt.C.ſi ↄtra ius vel vti.pu.l.⁊ ſi non cognitio. Econtrario habes.ff.de pꝛocuratoꝛibus.l.qui pꝛocuratoꝛē dat:⁊ ratio eſt qꝛ ↄtinentia iudicij non dꝫ diuidi:vt.C.de iudi.l.nulli. CONSENTIANT. No.ꝙ inter conſentientes nulle ſunt partes iudicis in diſceptādo.ff.qui ſatiſda.cog. l.de die:in pꝛin.ff.de no.ope.nunc.l.j.§.⁊ poſt operis ff.fa.her.l.fi. PRIUS. No.ꝙ ille debet pꝛius votum ſuū deponere qui dignioꝛ eſt:vnde in eccleſiaſtico legitur:loquere maioꝛ natu:te ergo decet pꝛimum verbū. SECUNDUM NUMERUM. No.de ꝓpoꝛtione numeri. NON IURAUIT No.optimū ar.ꝙ ſcholaris qui nō vult iurare rectoꝛi nō dꝫ haberi pꝛo ſcholari[c]:facit extra de cōſti.c.ex litteris:⁊ qd no.ff.de edendo.l.quedā.§.nūmularios:⁊ .C.de offi.magi.mili.l.eos:⁊.l.pen.ff. ex qui.ca. ma. ¶ No.in iſto.c.electionē iudicuz partibus cōmitti: ſed dñm in eligēdo numerū vaſallo pꝛeferri:qꝛ poteſt eligere vnū vel plures. ¶ Opp.ff.de iudi.l.obſeruādū. So.hic loquiꝛ in iudicibus taxatis a iure ⁊ hñtibus oꝛdinariā iuriſditionē:vt no.ſ.ti.j.in vlti. gl. Itē nota hic qualitatē ſeruādā in numero iudicū: facit de tēpo.in inte.reſt.petende:⁊.C.de fruc. ⁊ liti. expen.l. fi. Itē nota ꝙ dñs ⁊ vaſallus pñt eligere iudices ſibi fauoꝛabiles ⁊ pꝛopicios:ſimile.C.ne filius pꝛo patre: auc.habita. Glo.hic tangit tria:pꝛimo iudicē quē poſtulauerit aduerſarius dandū non eſſe.ſecundo ꝙ licitum eſt ex conſenſu qd alias nō licet:⁊ iſta eſt via bꝛocardica.quedā enim ſunt fauoꝛabilioꝛa:quedaz odioſa.quedaz neutra:⁊ dic vt no.in auc.vt ſine pꝛohi.ma. debit.⁊ credi.§.qꝛ vero cum ſimilibus:col.vij.Et an iuramentuz validet renuntiationes generales que de iure cōmuni nō valent? dic vt no.in.c.fi.de cōmodato in nouella dicas ꝙ nō:qꝛ renunciatio generalis nō inducit conſenſum[d].ff.de tranſac.l.cum aquiliana. Tertio tangit hic glo.vnam notabilem queſtionez vꝫ vtꝝ pares curtis poſſint cognoſcere per viam reconuentionis de cauſis non feudalibus? ⁊ videtur ꝙ non qꝛ iuriſditio eoꝛum habet fines limitatos:⁊ de iure ſpeciali talis iuriſditio eſt cōceſſa:quod quidē non videtur pꝛoꝛogabile qꝛ pꝛiuilegia taxata non recipiunt extenſionem. Sed contrariū determinat glo.per regulam generalē.l.cū papi.⁊ auc.⁊ ↄſequenter.C.de ſen. ⁊ interlo.om.iu. Sed ſup hoc dic ꝙ aut recōuētio cōtinet aliquid qd depēdet a feudo:⁊ tūc nō eſt dubiū qꝛ ad eundē iudicē remitti debet:vt.ff. de quibus rebus ad eundē iudi.ea.l.j. Aut aliqd oīno extraneū:⁊ tunc nō fit remiſſio ad eundē iudicē ex illo titulo de qbus rebus:de cuius tituli intellectu ponit Inno.extra de ↄſti.c.cū.M. ferarieñ.ſed ex nā ↄuentiōis ⁊ recōuentiōibus. Iure.n.antiquo erat pmiſſa tm̄ coꝛā iudice partiū qui aliquā habebat iuriſditionē:ſed non tm̄ aſcenſiue vel deſcēſiue:vt.ff.de iuriſdi.om.iu.l.ſi idez cū eodē.§.ſed ſi mūtue. Sed de iure nouiſſimo eſt ampliatū:quinimo etiā coꝛā delegato ad vnā cām hꝫ locū:vt ex̄ de reſcrip.c.diſpēdia.§.reus.li.vj. ¶ Extra q̄ro de aliqb⁹:nunqd ſi vaſallus eſt cleric⁹ pares erūt eius iudices? Rñdeo ſic pp nām cauſe. Nā nā trahit ad ſe pſonā nō perſona nām:⁊ pōt conſuetudo gñalis conferre iſtā iuriſditionez etiā in clericos:ſecus eſſet in ↄſuetudine ſpāli vt ex̄ de ↄſti.c.eccleſie ſancte marie.ad hoc facit qd no. Guil.d cu.C.d epiſ.⁊ cle.l.aut clericus:ad h facit qd no.in.c.ꝙ clericis:de foꝛo cōpe.in nouel. Et ꝓbaꝛ tali rōne qꝛ conſuetudo gñalis feudoꝝ pōt diſponere:⁊ diſponit de iure feudoꝝ:ergo ⁊ de iudicio ⁊ iuriſditiōe. Alij dicūt ↄ per.c.ſi diligēti de fo.cōpe. ¶ Scdo q̄ro:pone ꝙ pauperib⁹ ꝑ ſtatutū ciuitatis ſunt deputati certi iudices qui habeant cognoſcere de cauſis ipſoꝝ pauperum agentiuz: modo quero vtrū ſi pauperes agunt coꝛā ipſis iudicibus poſſunt reconueniri? ⁊ glo.iſta pōt induci ꝙ ſic naz iniquū eēt ꝙ non ſeruareꝛ eq̄litas:vt.C.de fruc.⁊ litis expē.l.fi.⁊.C.de ꝑximis ſacro.ſcri.l.i ſacris.li.xij.

a ¶ Dixiſſe. vide.d. abba. in.c. ſuſpitiōis: de offi.de leg. vbi allegat iſtud dictum ego nō teneo ibi. and.barba.

b ¶ Arbitratu. vide.d. meum in ⁊.l.ſi ꝙ arbitratu.⁊ ibi nihil dixit ſed dixit in.c. quintauallis: de iureiuran.bar.

c ¶ Scolari. vide tex.in.c. cū in eccleſijs de ma.⁊ obe. vbi monachus qui nō vult obedire poꝛi poteſt pꝛiuari cōſoꝛtio fratrum.

d ¶ Conſenſuz. nota iuramentuz non validare renunciationes generales que alias erant inualide de iure cōmuni: ſed mirum eſt hoc cū iuramentum habeat virtutē clauſule ſpecificate: vt.l.cuz pater.§. filijs matrem: de leg.ij.qui tex. eſt ſing. Item habet virtutem ſi nō valet vt ago: valet vt valere poteſt l.ſi quis maioꝛ.C. de trāſ.quez tex. teneas menti: qꝛ eſt ſingularis ſm bar. And.barba.